

Procedure rechten van betrokkenen

Studenten en leerlingen

Documentsoort: Procedure rechten van betrokkenen
Eigenaar: Liz Chermin (CvB)
Auteur: Joyce Kolen (FG)
Datum: 27 mei 2002
Document ID: CvB/2021.031
Versie: 2024

yonder

Procedure rechten van de betrokkenen met betrekking tot persoonsgegevens

Samenvatting van de rechten

De personen van wie persoonsgegevens worden gebruikt, noemen we betrokkenen. Alle vormen van gebruik van persoonsgegevens wordt verwerken genoemd. Volgens de Europese privacywetgeving (AVG) hebben betrokkenen een aantal (nieuwe) rechten met betrekking tot hun persoonsgegevens. Deze rechten komen samengevat neer op het volgende:

Algemeen

Betrokkenen dienen geïnformeerd te worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en over de rechten die ze daarbij hebben. Er gelden specifieke voorwaarden voor de afhandeling van verzoeken van betrokkenen om gebruik te maken van deze rechten. Vuistregel is dat als een betrokkene een beroep doet op één van zijn rechten, de school dat verzoek binnen één maand moet afhandelen. Als dat niet lukt, mag deze maand (meerdere malen) verlengd worden tot maximaal drie maanden.

Recht op informatie

De school (Yonder) is verplicht om de betrokkenen te informeren over de verwerking van hun persoonsgegevens. Betrokkenen hebben het recht om te weten wat er met hun persoonsgegevens gebeurt, waarom en hoe hun privacy beschermd wordt en hoe zij hun privacyrechten kunnen uitoefenen. Deze informatie wordt uiterlijk binnen één maand na ontvangst van de persoonsgegevens gegeven.

Recht op inzage

De betrokkene heeft het recht om de eigen persoonsgegevens die door de school worden verwerkt, in te zien. Hier hoeft geen reden voor te worden gegeven. De betrokkene mag met redelijke tussenpozen inzage in zijn gegevens vragen. Uitgangspunt is dat de betrokkene een (gratis) kopie krijgt van de opgenomen persoonsgegevens, maar de school mag besluiten om de betrokkene 'live' inzage te geven in de systemen (een medewerker van de school is daarbij aanwezig). Als het inzageverzoek digitaal wordt ingediend, dan krijgt de betrokkene via diezelfde weg de informatie (digitale kopieën).

Recht op rectificatie (recht op correctie)

De school moet zorgen dat persoonsgegevens die worden verwerkt accuraat zijn en blijven. Wanneer de persoonsgegevens niet (meer) kloppen, heeft de betrokkene het recht om deze te laten corrigeren of aan te vullen. Eventuele correcties worden - zo mogelijk - doorgegeven aan de organisaties die eerder de verkeerde informatie hebben ontvangen.

Recht op vergetelheid (recht op gegevenswissing)

Onder bepaalde omstandigheden mag een betrokkene verzoeken om zijn persoonsgegevens te laten verwijderen. Daarnaast heeft een betrokkene het recht om helemaal 'vergeten te worden', zodat hij bijvoorbeeld op het internet niet voor altijd (ten onrechte) met zijn verleden wordt geconfronteerd. Vanwege een aantal wettelijke bewaartermijnen geldt het recht op vergetelheid niet (volledig) voor student- en leerlingdossiers.

Recht op beperking van de verwerking

Het recht op beperking van verwerking houdt in dat betrokkenen in een beperkt aantal gevallen tijdelijk de verwerking van hun persoonsgegevens stil kunnen laten zetten. De verwerking mag dan alleen nog maar in bepaalde gevallen. Dit kan voorkomen als iemand het niet eens is met het gebruik van bepaalde gegevens en een beroep heeft gedaan op correctie van die gegevens. Totdat daarover is beslist, worden die betwiste gegevens niet gebruikt door de school.

Recht op dataportabiliteit (recht op overdraagbaarheid)

Het recht op dataportabiliteit houdt in dat een betrokkene vraagt om de eigen digitale persoonsgegevens mee te nemen en over te dragen aan een andere school (of schoolbestuur). Het recht op dataportabiliteit geldt voor een deel van de digitale student- of leerlinggegevens (en niet een papieren dossier). Het doel van dit recht is om de zeggenschap over en uitwisseling van de betrokkenen over hun persoonsgegevens te vergroten. De betrokkene heeft een recht op een kopie in een gangbare en machine-leesbare vorm. Daarmee kan een betrokkene gemakkelijk naar een andere school om zijn gegevens in te laten lezen.

Recht van bezwaar (recht van verzet)

Een betrokkene mag in bepaalde gevallen bezwaar maken tegen het (verder) verwerken van persoonsgegevens. Er moet dan sprake zijn bijzondere persoonlijke omstandigheden die zwaarder wegen dan het belang van de school om die persoonsgegevens van de betrokkene toch te gebruiken. Totdat deze afweging door de school is gemaakt, mag de school geen gebruik maken van de persoonsgegevens van de betrokkene.

Recht om niet te worden onderworpen aan geautomatiseerde individuele besluitvorming (waaronder profilering)

Bij geautomatiseerde individuele besluitvorming neemt een computersysteem een beslissing op basis van een geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens. Eventuele uitkomsten kunnen daardoor niet worden gecorrigeerd en er wordt geen rekening gehouden met de persoonlijke omstandigheden van de betrokkene. Hier gelden beperkingen voor. Betrokkenen hebben het recht om hier niet aan onderworpen te worden, wanneer dit rechtsgevolgen heeft of het hen op een andere wijze in aanzienlijke mate treft.

Afspraken en procedure

Een belangrijk onderdeel van privacy gaat over de rechten die betrokkenen, zoals studenten, leerlingen of ouders hebben. Die rechten moeten betrokkenen zelf kunnen uitoefenen binnen bepaalde termijnen. Dat betekent dat de school in een procedure heeft vastgelegd hoe betrokkenen hun rechten kunnen uitoefenen. Alleen de betrokkene zelf kan een verzoek indienen om zijn eigen gegevens in te mogen zien. Als de betrokkene jonger is dan 18 jaar, zijn de ouders bevoegd om een dergelijk verzoek in te dienen.

Belangrijkste zaken t.a.v. de rechten van de betrokkene:

- > Binnen Yonder is in eerste instantie de schooldirecteur verantwoordelijk om verzoeken van betrokkenen te behandelen. Dit gebeurt in overleg met de Functionaris Gegevensbescherming.
- > Een verzoek van een betrokkene hoeft niet schriftelijk te zijn, dat mag ook digitaal of zelfs mondeling. De schooldirecteur legt wel altijd schriftelijk vast wat het verzoek is, en wanneer dat is ingediend.
- > De identiteit van de verzoeker moet duidelijk zijn en vastgesteld worden. In geval ouders om inzage vragen, moet tevens vastgesteld kunnen worden dat het daadwerkelijk gaat om de wettelijk vertegenwoordigers van de student of leerling (ouders moeten het gezag hebben over het kind).
- > Een antwoord of weigering wordt altijd in begrijpelijke taal gemotiveerd.
- > De betrokkene moet binnen één maand na het indienen van zijn verzoek antwoord hebben gekregen. Als dat niet lukt, is er uitstel mogelijk van twee extra maanden. Dit wordt vooraf gecommuniceerd.
- > Er wordt alleen inzage gegeven in de eigen persoonsgegevens. Als er persoonsgegevens van andere betrokkenen bij staan, dan wordt die informatie weggehaald of afgeschermd. Zodra de persoonlijke levenssfeer van derden wordt geraakt, of als het gaat om informatie die door derden vertrouwelijk is verstrekt, wordt er ook geen inzage gegeven.
- > De betrokkene heeft het recht om alles in te zien. Hier wordt rekening mee gehouden op het moment dat een dossier wordt ingericht of samengesteld. Het dossier is zo opgebouwd dat een deskundige, collega of waarnemer de professionele relatie kan voortzetten.
- > Er is één uitzondering op het geven van inzage: als het in het belang van de betrokkene is om geen inzage te geven, blijft inzage achterwege. Denk bijvoorbeeld aan dossiervorming bij verdenking van misbruik of kindermishandeling. Het is in het belang van de student of leerling om de ouders géén inzage te geven in die informatie. Dit is echter een grote uitzondering waar terughoudend mee wordt om gegaan.

Persoonlijke aantekeningen en gespreksverslagen

Als er over een betrokkene persoonlijke werkaantekeningen zijn gemaakt, dan maken die geen deel uit van het dossier van de betrokkene. Ze vallen daarmee buiten bijvoorbeeld het inzage-recht. Voorwaarde is wel dat het moet gaan om persoonlijke werkaantekeningen: de aantekeningen zijn niet bedoeld om te delen met collega's, en ze mogen niet toegankelijk zijn voor anderen. Zodra persoonlijke werkaantekeningen zijn besproken of ingebracht in bijvoorbeeld een rapportbespreking of teamoverleg, zijn het geen persoonlijke aantekeningen meer.

Bij het recht op inzage wordt een onderscheid gemaakt tussen gespreksverslagen en persoonlijke aantekeningen. Verslagen van gesprekken met de student of leerling worden via het student- of leerlingportaal (en ouderportaal) in het student- of leerlingadministratiesysteem gedeeld met de betrokkene. Een gespreksverslag is een feitelijke weergave van het besprokene en de met de student of leerling gemaakte afspraken worden vastgelegd. Dit zijn géén persoonlijke aantekeningen en de betrokkene heeft het recht om die in te zien. Persoonlijke aantekeningen mogen door een betrokkene niet worden ingezien en worden ook niet versterkt.

In de praktijk

Op de volgende pagina staat een overzicht van hoe er omgegaan wordt in praktische zin met de rechten van betrokkenen. Per recht is er een onderverdeling gemaakt in een samenvatting, vragen van betrokkenen, antwoorden en acties. Voor meer informatie wordt verwezen naar het document Procedure rechten van betrokkenen.

Overzicht van rechten

Algemeen

Dit overzicht gaat over betrokkenen: dit zijn studenten, leerlingen of hun ouders. Gegevens die gaan over, of te herleiden zijn tot de betrokkenen, noemen we persoonsgegevens. Alles wat een school of Yonder doet met persoonsgegevens, wordt verwerken genoemd. Het maakt niet uit of het gaat over het delen, opslaan of kopiëren van persoonsgegevens.

Op een verzoek van een betrokkene om één van de hieronder genoemde rechten uit te oefenen, moet binnen 1 maand worden beslist. Als dat niet lukt, mag dat worden verlengd tot maximaal 3 maanden (de betrokkene krijgt dat wel te horen). Als niet duidelijk is van wie een verzoek komt, moet eerst de identiteit van de betrokkene worden vastgesteld.

Yonder heeft een Functionaris Gegevensbescherming (FG), die weet meer over de rechten van de betrokkenen. De FG kan benaderd worden voor dergelijke verzoeken: privacy@yonder.nl.

Recht op informatie	
Samenvatting	Betrokkenen hebben recht om te weten wat met hun gegevens wordt gedaan.
Vragen van betrokkenen	Welke gegevens hebben jullie allemaal geregistreerd van mij? Wat gebeurt er allemaal met mijn gegevens of die van mijn ouders?
Antwoord	Een register van verwerkingsactiviteiten (dataregister) van met welke persoonsgegevens door wie worden verwerkt, is beschikbaar. De dataregisters kunnen worden opgevraagd bij de FG.
Actie	Op de websites van Yonder staan privacyverklaringen. In de Centrale regelgeving en de Schoolgids staat informatie over de bescherming van jouw persoonsgegevens.

Recht op inzage	
Samenvatting	Het recht van betrokkenen om de persoonsgegevens die de school verwerkt, in te zien.
Vragen van betrokkenen	Kan ik ook een afspraak maken om de persoonsgegevens in te zien die van mij zijn opgeslagen? Mag ik een kopie van wat jullie aan persoonsgegevens over mij hebben opgeslagen?
Antwoord	Ja, dat is mogelijk daarvoor moet een schriftelijk verzoek worden ingediend. Hierna volgt er een afspraak met de betreffende schooldirecteur en/of wordt er een uitdraai gestuurd met de betreffende persoonsgegevens.
Actie	In het geval van een verzoek wordt in overleg met de FG gekeken om welke gegevens het gaat. De schooldirecteur zal binnen 5 werkdagen* contact opnemen met de betrokkene voor het bevestigen van het verzoek en de behandeltermijn van het verzoek. In geval van een kopie van de persoonsgegevens wordt deze eerst voorgelegd aan de FG. Daarna zal de directeur binnen 1 maand de kopie schriftelijk naar de betrokkene sturen.

Recht op rectificatie (recht op correctie)	
Samenvatting	Het recht van betrokkenen om de persoonsgegevens die de school verwerkt te wijzigen.
Vragen van betrokkenen	Kunnen jullie mijn gegevens of die van mijn ouders rectificeren / aanvullen?
Antwoord	<p>Rectificatie/aanvulling tav naam, geslacht, geboortedatum: De NAW-gegevens, geboortedatum en BSN krijgen wij via DUO aangeleverd, u moet de wijziging via de gemeente doorvoeren.</p> <p>Rectificatie/aanvulling tav adresgegevens, emailadres, telefoonnummer, rekeningnummer: volgt uit Basisregistratie Personen (BRP) eerste 2 jaar, daarna vrije wijziging in studenten of leerlingen administratie.</p> <p>Rectificatie/aanvulling tav cijfers, toetsen, etc: Hiervoor kunt u contact opnemen met schooldirecteur op basis van het examenreglement, de centrale regelgeving en/of de schoolgids.</p>
Actie	Meer algemene vragen hierover kunnen gesteld worden aan de FG.
Recht op vergetelheid (recht op gegevenswissing)	
Samenvatting	Het recht om 'vergeten' te worden. De betrokkene kan vragen om alle of een aantal gegevens te verwijderen die over hem/haar bekend zijn. Dit kan tenzij de wet eist om specifieke gegevens te bewaren.
Vragen van betrokkenen	Ik wil dat de school mijn gegevens vernietigt nu ik stop op deze school. Kunnen jullie deze gegevens wissen?
Antwoord	Ja, wij kunnen de gegevens verwijderen die niet meer nodig zijn. Maar er zijn ook gegevens die wij volgens de wet langer moeten bewaren en die wij niet mogen wissen.
Actie	De gegevens worden genoteerd en in overleg met de FG wordt gecheckt welke gegevens wel en welke niet verwijderd worden. Dit wordt door de schooldirecteur aan de betrokkene teruggekoppeld.
Recht op beperking van de verwerking	
Samenvatting	Het recht om tijdelijk geen gegevens te laten verwerken door de school. Dit kan tenzij er een wettelijke verplichting is om de gegevens te verwerken.
Vragen van betrokkenen	Totdat ik antwoord heb gekregen over mijn verzoek op een van de andere rechten, wil niet dat jullie mijn gegevens gebruiken.
Antwoord	Bij vragen over het recht op beperking van verwerking zal er altijd doorverwezen worden naar (het emailadres van) de FG van Yonder. Het is namelijk heel lastig om hier een direct antwoord op te geven, omdat dit moet worden gecheckt. Ga er maar van uit dat het bevroren van de gegevens alleen mogelijk is voor informatie die feitelijk niet klopt, onterecht door de school of Yonder gebruikt wordt, niet meer nodig zijn of als de betrokkene bezwaar heeft gemaakt. Let er wel op, dat als de gegevens bevroren worden dit negatieve gevolgen kan hebben: we kunnen je niet op de hoogte houden van nieuwe ontwikkelingen, en er wordt geen post en/of informatie gestuurd.
Actie	<p>Aan de betrokkene wordt het emailadres van de FG doorgegeven, zodat de betrokkene een verzoek persoonlijk kan mailen. Daarnaast brengt de schooldirecteur de FG op de hoogte.</p> <p>De FG gaat onderzoeken wat de mogelijkheden zijn en welke gegevens wel en welke niet geblokkeerd kunnen worden. Dit wordt aan de betrokkene en de schooldirecteur binnen 10 werkdagen* teruggekoppeld</p>

Recht op dataportabiliteit (recht op overdraagbaarheid)

Samenvatting	Het recht om de digitaal opgeslagen persoonsgegevens die een betrokkene aan de school heeft gegeven, te ontvangen in een digitaal bestand of om die over te dragen (aan een andere school)
Vragen van betrokkenen	Ik wil de gegevens die jullie hebben, versturen naar een andere school of externe instantie.
Antwoord	We kunnen een bestand maken van de gegevens die zijn verstrekt bij de inschrijving. We zijn volgens de wet niet verplicht om een export-bestand te maken van de cijfers en resultaten. Als je gaat verhuizen of overstappen naar een andere school kunnen we wel voor de nieuwe school een overdrachtdossier maken, maar alleen met jouw toestemming.
Actie	De schooldirecteur noteert de gegevens van de betrokkene en geeft die indien nodig door aan de FG.

Recht van bezwaar (recht van verzet)

Samenvatting	Betrokkenen kunnen bezwaar maken tegen bepaalde vormen van verwerking van hun gegevens.
Vragen van betrokkenen	Bij wie kan ik bezwaar maken tegen het gebruik van gegevens die over mij of mijn ouders gaan?
Antwoord	Bezwaar tegen de gegevensverwerking is mogelijk. Hiervoor kan je een verzoek indienen bij de schooldirecteur en/of bij de FG. Let er wel op dat we volgens de wet heel veel gegevens moeten verzamelen en gebruiken en we niet veel keuze hebben om gegevens niet te gebruiken.
Actie	Aan de betrokkene wordt het emailadres van de FG doorgegeven, zodat de betrokkene een verzoek persoonlijk kan mailen. Daarnaast brengt de schooldirecteur de FG op de hoogte.

Recht niet te worden onderworpen aan geautomatiseerde individuele besluitvorming

Samenvatting	Het recht op een menselijke toets bij besluiten die gevolgen (kunnen) hebben voor betrokkene. De computer mag geen beslissing nemen.(Geen profiling)
Vragen van betrokkenen	Ik wil zeker zijn dat bij een genomen beslissing over mij een persoon de situatie heeft bekeken en beoordeeld. Klopt dit?
Antwoord	Bij elke beslissing op scholen en bij Yonder die wordt genomen, kijkt een persoon naar jouw situatie. Er is geen sprake van geautomatiseerde besluitvorming. Je mag altijd contact opnemen met de FG van Yonder.
Actie	Aan de betrokkene wordt het emailadres van de FG doorgegeven, zodat de betrokkene een verzoek persoonlijk kan mailen. Daarnaast brengt de schooldirecteur de FG op de hoogte.